

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/132/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5816206071
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5816206071.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci žalobcov: 1/ I. Y., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. U. XXX, 2/ A. J., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. U. XX, 3/ U. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. U. XXX, žalobcovia v rade 1/ - 3/ právne zastúpení JUDr. Miroslavom Bachyncom, advokátom so sídlom T. XXX, proti žalovaným: 1/ E. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., Q. XX/ XX, 2/ E. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. U. XX, žalovaní v rade 1/ a 2/ právne zastúpení JUDr. Petrom Machajom, advokátom so sídlom H. V., C. č. XX, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, na odvolanie žalobcov v rade 1/ - 3/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo z 1. decembra 2017, sp.zn. 4C/3/2016-108, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným v rade 1/ a 2/ **p r i z n á v a** proti žalobcom v rade 1/ - 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu na určenie, že do dedičstva po nebohom E. V., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX, patria nehnuteľnosti - spoluvlastnícke podiely pozemkov zapísaných na LV č. XXXX, na LV č. XXXX, na LV č. XXXX, na LV č. XXXX, na LV č. XXXX, na LV č. XXXX, na LV č. XXXX, na LV č. XXXX a na LV č. XXXX k.ú. I. U., tak, ako je špecifikované v žalobnom návrhu. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobcovia v konaní predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva ich právnym predchodcom E. V. na základe vydržania, preukázané neboli. Zo skutkových tvrdení uvedených v žalobe vyplýva, že spoluvlastnícke podiely, ktoré sa stali predmetom podanej žaloby, boli pôvodne vedené na nebohú R. V., rod. U. a U. V., ktorí ich kúpno predajnou zmluvou č. 1545/1934 a 1546/1934 previedli na L. S. a R. S., rod. Y.. Uvedení kupujúci nadobudli spoluvlastnícke podiely od R. V. a U. V. len formálne, keďže do držby pozemkom nikdy nevstúpili a ponechali ich v držbe ich predchodkyne Y. V.. Obdobne Y. V., rod. V. vstúpila aj do užívania pozemkov pôvodne vedených na jej brata R. V. - spoluvlastnícke podiely zapísané v P-KN vložkách č. 563, 669, 670 a 843 k.ú. I. U.. Tieto R. V. daroval svojej sestre Y. V., rod. V. po presťahovaní sa do Čiech hneď po skončení druhej svetovej vojny asi v roku 1946, neformálnou darovacou zmluvou. Všetky uvedené nehnuteľnosti podľa žaloby mal nadobudnúť právny predchodca žalobcov E. V. od svojej matky Y. V., rod. V. podľa dostupných údajov koncom roku 1953, ktorý už v tom čase bol dospelý. Otec žalovaných, nebohý E. V., bol v tom čase ešte maloletý a po nadobudnutí plnoletosti odišiel z rodičovskej domácnosti. Žalovaní v rade 1/ a 2/ podľa žaloby si osvedčili vlastnícke právo k nehnuteľnostiam pôvodne vedených na R. V., rod. U. a U. V. na základe Osvedčenia o vydržaní vlastníckeho práva formou Notárskej zápisnice sp.zn. N 226/2009 NZ 29571/2009 a samostatne žalovaný E. V. Osvedčením o vyhlásení vydržania vlastníckeho práva na základe Notárskej zápisnice

č. N 13/2011 zo dňa 14.01.2011, v ktorom uviedol, že tieto nehnuteľnosti nadobudol jeho otec E. V. v roku 1954. V konaní však nebola preukázaná existencia darovacích zmlúv k nehnuteľnostiam, pôvodne zapísaných v pozemknoknižnej vložke č. 669 a 843 k.ú. I. U. na R. V., rod. U. a U. V., že kupujúci L. S. a R. S., rod. Y. tieto nehnuteľnosti nadobudnuté kúpnymi zmluvami nikdy neužívali a že tieto boli neformálne darovacou zmluvou prevedené na ich starú matku Y. V., rod. V.. Taktiež nebola preukázaná existencia darovacích zmlúv, na základe ktorých brat Y. V., rod. V. - R. V. mal previesť na svoju sestru Y. V., rod. V. spoluvlastnícke podiely zapísané na jeho meno v P-KN vložkách č. 563, č. 669, č. 670 a č. 843 k.ú. I. U.. Pokiaľ medzi právnymi predchodcami žalobcov boli uzavreté ústne darovacie zmluvy o prevode predmetných nehnuteľností, Občiansky zákonník platný v tom čase vyžadoval písomnú formu takejto zmluvy pod sankciou jej neplatnosti. Žalobcovia taktiež v konaní nepreukázali existenciu skutočnosti, od ktorej by súd mohol vyvodzovať, že podkladom držby ich právnym predchodcom bol uznávaný titul oprávnenej držby.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia v rade 1/ a 2/. Poukázali na skutočnosť, že žalovaní v rade 1/ a 2/ pri osvedčovaní totožným pozemkov pred notárom uviedli spoločne ako podklad pre vydanie Osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva podľa § 63 zákona č. 323/92 Zb. a podľa § 134 Občianskeho zákonníka v Notárskej zápisnici sp.zn. N 226/2009 NZ 29571/2009 z 03.09.2009 a žalovaný v rade 2/ E. V. v Notárskej zápisnici č. N 13/2011, NZ 994/2011 zo dňa 14.01.2011, nepravdivé údaje o nadobudnutí vlastníckeho práva ich právnym predchodcom E. V.. Je na druhej strane pravda, že ich právny predchodca - E. V. nadobudol nehnuteľnosti neformálnou darovacou zmluvou od svojej matky Y. V., rod. V. v roku 1953. Žalovaní pri osvedčovaní vyhlásenia vydržania vlastníckeho práva postupovali v rozpore so zákonom. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní bol povinný ako prejudiciálnu otázku skúmať obsah osvedčení č.k. N 226/2009 a N 13/2011 a rozhodnúť o tom, že žalovaní nespĺňali podmienky oprávnenej držby. Súd sa vôbec nezaoberal relevantnými skutočnosťami týkajúcimi sa splnenia predpokladov preukázania vlastníckeho práva na strane žalovaných, najmä pokiaľ sa jedná o oprávnenosť držby. Spoluvlastnícke účasti v nehnuteľnostiach, ktoré sú predmetom sporu, neboli predmetom dedičstva po ich právnych predchodcoch, čo mal súd preukázané na základe výpovedí účastníkov konania a vypočutých svedkov. Nadobudnutie spoluvlastníckych účastí k nehnuteľnostiam na základe neformálnej zmluvy ich právnym predchodcom nebohým E. V. v decembri 1953, pokračujúc až do dňa jeho smrti dňa 09.03.2000, je potrebné považovať za skutočnosť, na základe ktorej ich právny predchodca nadobudol vlastníctvo vydržaním na základe podmienok Občianskeho zákonníka z roku 1950. Žiadali napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3. Žalovaní vo vyjadrení k podanému odvolaniu žalobcov žiadali rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdiť. Uviedli, že žalobcovia, pokiaľ chceli byť v spore úspešní, mali svoje tvrdené skutočnosti o vlastníctve aj preukázať. V liste zo 07.09.2017 a zaslanými dôkazmi poukázali na nedostatky žaloby a hlavne nedostatky v dokazovaní podstatných skutočností potrebných pre dokázanie tvrdení žalobcov. Právny predchodca žalobcov nikdy nebol zapísaný za vlastníka žalovaných nehnuteľností, opakovane poukazujú na tvrdenia žalobkyne v rade 1/, že nehnuteľnosti nadobudli jej právni predchodcovia na základe zmluvy, ktorá nebola urobená vo forme, ktorú v tom čase predpokladal zákon. Preto uvedené nehnuteľnosti vydržať nemohli, keďže neboli dobromyseľnými držiteľmi uvedených nehnuteľností. Otec žalobkyne - E. V. nemohol dostať darovacou zmluvou od svojej matky žalované nehnuteľnosti, pretože od polovice roku 1953 - aj v čase jej smrti, bol na vojne, čo potvrdil svedok L. V. na pojednávaní. Taktiež Y. I., rod. V. vo svojom prehlásení potvrdila, že R. V. po odsťahovaní sa do Čiech zanechal pozemky ich otcovi E. V..

4. Žalobcovia v replike k vyjadreniu žalovaných uviedli, že k darovaniu v roku 1953 došlo počas základnej vojenskej služby, keď vojaci mali dovolenky, opúšťaky, alebo mohli prežiť vianočné sviatky doma. Žalovaní sa nevyjadrujú k tomu, ako mohol ich otec darovať pozemky, ktorých nebol nikdy vlastníkom a ktoré v skutočnosti nikdy neužíval. V zmysle nálezu ÚS SR č. I. ÚS 151/2016 z 03.05.2016 pri skúmaní dobrej viery nadobúdateľa je potrebné prihliadnúť vždy na individuálne okolnosti každého prípadu.

5. Žalovaní v duplike k replike žalovaných uviedli, že vypočutí svedkovia potvrdili, že v druhej polovici roku 1953 odišiel otec žalobcov na vojenskú základnú službu, nebol doma ani v čase náhleho úmrtia svojej matky a doma bol len otec žalovaných a jeho sestra Y. R., rod. V.. Aj na základe dedičského rozhodnutia po matke, nehnuteľnosti zdedila Y. R., rod. V. a nie otec žalobcov E. V.. Žalobcovia v konaní

nepredložili ani jeden dôkaz o nadobudnutí vlastníctva žalovaných nehnuteľností, a preto nemôžu žiadať súd, aby určil, že do dedičstva patria žalované nehnuteľnosti po nebohom právnom predchodcovi E. V..

6. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) stranou sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozsudku, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 378 ods. 1 v spojení s § 177 ods. 2 písm. c) CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu danom § 379 a § 380 CSP, ktorý podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. Záver súdu prvej inštancie, ktorý zamietol žalobu žalobcov na určenie vlastníckeho práva - že ich právny predchodca nebohý E. V., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, nadobudol vlastnícke právo k žalovaným nehnuteľnostiam na základe vydržania, je správny.

8. Vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníctva. K tomu, aby bolo možné nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním, musia byť splnené zároveň tieto zákonné predpoklady: a) nadobúdateľ je oprávneným držiteľom veci po celú vydržaciú dobu, b) nepretržitosť vydržacej doby, ktorou je neprerušovaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom stanovenej doby, c) spôsobilý predmet vydržania. V prípade splnenia zákonom určených podmienok dochádza k vydržaniu priamo zo zákona. Podmienky vydržania sú pritom stanovené tak, že musia byť splnené kumulatívne - ak z nich nie je splnená čo i len jedna, nedochádza k vydržaniu. Jednou z podmienok nadobudnutia vlastníctva veci vydržaním je oprávnenosť držby. Pri oprávnenej držbe musí ísť o také faktické ovládanie veci držiteľom, pri ktorom je daná vôľa nakladať s vecou ako so svojou. Oprávnenou môže byť len dobromyseľná držba. K posúdeniu, či držiteľ v dobre j viere je, alebo nie je, treba vždy pristupovať z objektívneho hľadiska, teda nie z aspektu osobného (subjektívneho) presvedčenia toho, kto tvrdí dobromyseľnosť držby; vždy je potrebné brať do úvahy, či (by aj každý iný, v obdobnej situácii sa nachádzajúci) držiteľ pri bežnej opatrnosti, ktorú možno vzhľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal, alebo nemohol mať dôvodné pochybnosti o tom, že užíva vec, ktorej vlastníctvo nenadobudol. Dobrá viera (vnútorné presvedčenie) držiteľa musí mať základ v takej objektívnej danej skutočnosti, ktorú právo inak uznáva za právny dôvod (titul) vzniku vlastníctva. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí, ak tu bol i domnelý právny dôvod (titulus putativus), teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu takýto právny titul svedčí.

9. Pri posudzovaní oprávnenosti držby treba vychádzať zo zásady, že jej predpokladom je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Ide o psychický stav, o jeho vnútorné presvedčenie, ktoré sa prejavuje aj navonok a z ktorého možno vyvodiť, že sa dôvodne považuje za vlastníka veci. Medzi základné okolnosti, ktoré budú svedčiť o oprávnenosti držby veci patrí aj okolnosť, ako vec nadobudol - či mu svedčí nejaký oprávnený nadobúdaci titul. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám o sebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby práva.

10. Dobrá viera oprávneného držiteľa, ktorá je daná so zreteľom k všetkým okolnostiam veci, sa musí vzťahovať i k titulu, na základe ktorého mohlo držiteľovi vzniknúť vlastnícke právo. Takýmto titulom (právnym dôvodom nadobudnutia) sa môže rozumieť len právny úkon, ktorým sa vec prevádza na iného vlastníka, napr. kúpna zmluva, darovacia zmluva, rozhodnutie štátneho orgánu a pod. Pri nespochybnení názoru, že titulom pre vstup do oprávnenej držby môže byť za určitých okolností aj neplatná zmluva, treba zdôrazniť, že aj existencia takéhoto (len domnelého) dôvodu, musí byť náležite preukázaná, ak má byť vyhovené návrhu, ktorým sa držiteľ, resp. jeho právny nástupca domáha určenia, že je vlastníkom veci na základe vydržania. Ako bolo vyššie uvedené, aj tu musí byť splnená podmienka, že držiteľ musí byť zo zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný.

11. Hodnotiac výsledky vykonaného dokazovania, zhodne s názorom súdu prvej inštancie odvolací súd dospel k záveru, že žalobcovi na základe dôkaznej iniciatívy nepreukázali podmienky nadobudnutia vlastníctva veci k žalovaným pozemkom vydržaním. Pokiaľ žalobcovia v podanej žalobe tvrdili „o ponechaní držby“ Y. V. od kupujúcich L. S. a R. S., rod. Y., nezodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania, na základe ktorých by bolo možné vyvodiť, že uvedenej právnej predchodkyňi žalobcov svedčí nejaký oprávnený nadobúdaci titul. Je to aj priamo v rozpore s podmienkami nadobudnutia vlastníckeho práva podľa tzv. „uhorského práva“, keďže nadobúdanie vlastníctva na základe vydržania

do 01.01.1951 (do nadobudnutia účinnosti tzv. Stredného občianskeho zákonníka) malo prísny intabulačný charakter, čo znamená, že do uvedeného obdobia mal zápis vlastníckeho práva v pozemkovej knihe konštitutívny charakter. Obdobne je možné hodnotiť aj nadobúdaci titul k časti nehnuteľností, ktoré mala právna predchodkyňa žalobcov nadobudnúť od R. V., ktorý sa mal odsťahovať do Čiech a od ktorého mala Y. V. nadobudnúť vlastníctvo neformálnou darovacou zmluvou. Pre posúdenie dôvodnosti žaloby žalobcov na určenie vlastníckeho práva na základe vydržania k žalovaným pozemkom nebolo z hľadiska vyhodnotenia skutkových okolností podstatné ani to, že k žalovaným parceliam osvedčili vlastnícke právo žalovaní v rade 1/ a 2/ na základe Osvedčenia vyhlásenia o nadobudnutí vlastníckeho práva vydržaním, Notárskou zápisnicou N 226/2009, NZ 29571/2009 z 03.09.2009 a Notárskou zápisnicou č. N 13/2011, NZ 994/2011 zo dňa 14.01.2011. Na tvrdenia uvádzané v predmetných notárskych zápisniciach bolo možné prihliadnuť len ako na obranu žalovaných. Zmyslom podanej žaloby z hľadiska dosiahnutia úspechu v konaní tým, že by súd žalobe vyhovel, bolo, že žalobcovia boli povinní (ak chceli byť v spore úspešní) preukázať, že na ich strane nastali podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, a nie, že podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním (na základe osvedčenia) nenastali u žalovaných. Je potrebné vychádzať aj z toho, že rozsudok súdu na určenie vlastníckeho práva je záväzný len pre strany sporu, pokiaľ sa svojho práva nedovolá tretia osoba (§ 228 ods. 1 CSP). V danom prípade, vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, pokiaľ žalobcovia v konaní dôkazné bremeno pri preukazovaní podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva nepreukázali, správne súd prvej inštancie ich žalobu ako nedôvodnú zamietol. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a v podrobnostiach poukazuje na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

12. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1. Úspešným žalovaným v rade 1/ a 2/ priznal proti žalobcom 1/ - 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

13. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)